

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De prædictæ delegationis duratione, paragrapho 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

a Delugo de pen. d. 19. n. 15.

rat tibi officium, cui est annexa ejusmodi Ordinaria potestas, ut in sequenti documento dicant, nunquam a potes alium subdelegare ad absolvendum. Ratio est, quia (quicquid sit aliquando in aliis materiis) certe in vestra, in qua maxime requiritur idoneitas personae, tuae personae dumtaxat addicitur potestas, nisi tertia mentio fiat.

b Delugo l.c.

7. Documentum secundum. Si quando quis ita a Superiore constituatur potens absolvere, ut ei tradatur officium Ordinarii, cui scilicet officio est conjuncta potestas ministrandi hoc Sacramentum, quale est munus Episcopi, Parochi, Praelati Regularium, aliorumque supradictorum, habentium potestatem ordinariam, is non videtur delegari a dicto Superiore, sed officium Ordinarii accipere, unde jure proprio alios delegare poterit, etiam dando iisdem aliis potestatem subdelegandi, ac si quis constituatur loco alterius Ordinarii, non absolute, sed ut suppleat, seu exerceat officium Ordinarii, v. g. Parochi ad breve tempus, (quo pacto dicitur Vicarius Parochi) hic sane Vicarius brevis temporis, puta per quindecim dies, (inquit b Delugo) dicitur quidem delegatus, sed dubitatur, an possit sibi subdelegare aliquem alium. Circa quam dubitationem dico, eum posse subdelegare alium capacem dictae Jurisdictionis in aliquo tamen casu particulari, non vero universaliter. Idem dico de Poenitentiario Summo. Idem dicit d Quintannad. de eo Religioso, qui loco Superioris substituitur in totali administratione totius Monasterii. Idemque dicit Delugo e de Vicario eum potestate universali absolvendi, constituto ab Abbate, seu Superiore in aliqua distantia domo a dicto Superiore. Ratio est, quia non praesumitur Ordinarius voluisse adeo rigore se gerere cum suo universali Vicario, & officiali, ut ne in casu quidem particulari, aliquid possit supra id, quod potest Delegatus ad absolvendum, de quo in antecedente documento dictum est.

c Delugo l.c.

d Quint. de pen. sing. 13. num. 2. e Delugo l.c.

4. Dixi autem Primum, alium capacem, nam requiritur, ut non sit excommunicatus, vel alia censura affectus, & ut sit approbatus ea Approbatione, quam dicam in c. sequenti.

5. Dixi Secundum, in aliquo tamen casu, nam non potest ad totum officium suum, quia is, qui eum, pro suo Vicario, vel Officiali elegit, non praesumitur tantam potestatem eidem

concessisse. Excipe, nisi forte aliquid plus expressè concesserit. Aliquid amplius primo aspectu videtur concedere praedicto Religioso Substituto, idem Quintannad. f. etiam si Quint. per unum diem illi administratio totius domus committatur, sed si attentè legatur, a nostra doctrina non distat.

6. Documentum Tertium. Quando Pontifex Summus concedit aliquibus, (ut de facto concessit, modo alibi explicato, Mendicantibus) Jurisdictionem pro omnibus casibus, censurisque, etiam ipsi reservatis, si sic delegati, ne pro uno quidem casu particulari poterunt id subdelegare alteri. Ratio est, quia, quamvis sic sint a S. Pontifice delegati, & praeterea ad universalitatem causerum, unde videantur posse, tamen non ita est, quia voluntas Summi Pontificis limitat concessionem ad personas dumtaxat sic delegatas, quae limitatio etiam si ex aliis conjecturis non colligeretur; certè haberetur, ex eò, quod ita usurpatum est tot annis. Religiosi enim, quamvis scientissimi suorum privilegiorum, nunquam ausi sunt aliquid subdelegare de sua Jurisdictione absolvendi universaliter ipsis delegata.

7. Idem multo magis dici debet, quando inferiores Ordinarii, vel Praelati Regulares similem potestatem universalem darent alicui subdito, qui casus certè ille esset, quem diximus in Documento Primo. Idemque de Confessoribus deputatis in aliqua domo Religiosorum, neque enim ille subditus, & hi deputati possunt aliquid alteri subdelegare, ut notat Quintannad. g.

8. Diana h docet, si quando detur hujusmodi potestas ab Episcopo alicui Praelato Regulari, posse hunc subdelegare alium pro aliquo casu peculiari. Verum ego cum Delugo i puto, nisi aliqua alia verba Episcopus addat significantia dictam potestatem subdelegandi, non esse sententiam Dianae acquiescendum, saltem propter dictam praxim in contrarium.

g Quint. l.c. sing. 11. num. 10. h Diana 2. Tr. 17. miscell. fol. 53. i Delugo de pen. d. 19. n. 16.

§. X.

De praedicta Delegationis duratione.

1. **E**gimus, qua ratione acquiratur Jurisdictio ad absolvendam, nunc superest.

perest, ut agamus de ejus duratione, quæ est tractatio proportionaliter communis ad Approbationem, vel ad similes concessiones. Sed nobis otium non est de hac re agere universaliter, cum solum duratio Jurisdictionis, vel Approbationis ad abolvendum, quæ dependenter habetur ab Ordinario, seu Prælato, ad nostrum institutum pertineat. Porro tribus modis potest tibi ab ejusmodi Ordinario delegari, seu concedi potestas abolvendi. Primò, absolutè. Secundò, ad certum tempus. Tertio, ad tempus incertum.

2. Quoad duos priores facilis est resolutio. Nam prima durat, donec legitime revocetur, & quidem positivo actu revocationis, unde mortuo, vel ab officio amoto concedente, adhuc illa perseverat, & donec successor positivè revocet, quia est gratia facta. Vide omnino infra, ubi dices, an revocatio hæc, sine causa facta ab Episcopo, sit valida. Vide item multa in hac rem infra lib. 8. de Matr. tr. 2. cap. ult. §. 4. & 5.

3. Secunda etiam durabit usque ad tempus, seu terminum præcisè designatum, ut ex se patet; nisi antea pari modo positivè revocetur; Adest tamen hic notandum documentum. Si enim res non est integra, hoc est, si qua confessio bona fide incepta finiri non potuit intra tempus præfixum, sive propter pœnitentis scrupulos, sive ob proximam Confessionem, sive ob aliud rationabile impedimentum, si, inquam, res non est integra, poterit Confessor post dictum tempus prosequi suam operam, etiam cum interpolationibus humano modo solitis, & illum abolvere, ac si esset intra tempus concessum. Ratio est, quia ex eo, quod ceptum est negotium Confessionis tempore habili, radicem in Delegato fixit Jurisdictio, ut loquuntur Jura, ex rationabili voluntate concedentis; quare in illo ea perpetuatur, usque ad complementum negotii. Idem passim docent Sancti Doctores, etiam in simili concessione. Sum. c. ex vi Bullæ Cruciatæ, & Jubilæi, si quando, 13. n. 15. elapsis terminis confessionis, confessio incepta, propter aliquod impedimentum perferri non potuit. Addidi illud (bona fide) quia persuadere mihi non possum, (si id in fraudem fiat) adesse consensum Superioris ad prædictam Jurisdictionem continuandam, quicquid alii dicant.

4. Nota item cum d. Fagittæ aliisque, d. Fag. 2. si, data Absolutione, recorderis alicujus peccati mortalis à te, ante Absolutionem commissi, te non posse absolvi ab hoc sacerdote, à quo jam expiravit omnis potestas abolvendi, cum per Absolutionem, quasi per sententiam datam, ipse jam functus sit officio suæ delegacionis; debebis ergo ejusmodi mortale exponere legitimo Confessario. Et nihilominus te posse absolvi ab oblitis, docet probabiliter ex Decretis Diana p. 11. tr. 8. res. 28. Quia tunc sequens confessio pertinet ad priorem. Verum nota nullo modo posse à commissis de novo post absolutionem, neque seorsim, neque cum prædictis oblitis. Videatur Sanchez & distinctius Delugo, f. quæ nos breviter afferemus g. in Tr. de Casibus Reservatis.

5. Quoad Tertium, quando concessio facta est ad tempus incertum, aliquantò difficilior est decisio. Et quidem ejusmodi concessio duplici solet fieri formula. Primo, per has, vel similes clausulas: *Do tibi facultatem abolvendi, donec revocavero, vel donec aliud ordinavero, vel usque ad aliud, &* in his quidem formulis videtur ostendi, debere interponi actum voluntatis positivum revocationis, ut Superior concessionem removeat. Quare si actus positivus non interponatur, perseverabit semper. Secundò per has, vel similes: *Do tibi facultatem abolvendi, donec voluero, vel donec mihi placuerit, vel quod idem est, ad meum beneplacitum, &* in his formulis videtur ostendi, non debere necessario interponi actum positivum, ut Superior concessionem revocet, sed ea revocabitur eo ipso, quod voluntas, & placitum Superioris non adfuerit, quod poterit esse sine ullo Superioris positivo actu, quando morietur; nam eo mortuo deficit, atque adeò non adest ipsius positiva voluntas, seu beneplacitum.

6. Jam verò si de prioribus formulis sermonem habeamus; certum est apud omnes, concessionem, datam sub illis formulis, non expirare etiam post mortem concedentis, vel post eum amotum ab officio, sed ut expiret, debere à successore per actum positivum, ut dictum est, revocari. Ratio est, quia si concessio est sub his formulis *donec revocem, vel donec aliud ordinavero, vel usque*

usque ad aliud, debet, ut finem habeat concessio, poni hoc aliud, vel debet poni illa ordinatio, vel revocatio: Si ergo non ponatur, finem concessio non habebit. Cum igitur motus concedentis, vel amotio ejusdem ab officio non fit revocatio, nec ordinatio, &c. non expirabit concessio.

7. Si verò loquamur de formulis posterioribus, duæ sunt sententiæ. Altera communior a docet concessionem Jurisdictionis his modis factam, expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio. Ratio est, inquit, quia concessio facta per ejusmodi formulas, requirit, ut perseveret continuata volitio, & continuatum beneplacitum concedentis, at post mortem non continuatur volitio; post mortem enim, nec volitio est, nec placitum, nec beneplacitum, & post amotionem ab officio, etiam si adit, adest tamen illegitima, & impotens ad conservandam jurisdictionem, cum is amplius Superior non sit.

Illud concedunt hi Auctores, si concessio sit facta ad beneplacitum Sedis, seu ad beneplacitum Episcopi, non expirare concessionem morte Episcopi, vel ejus amotione ab officio, quia cum dignitas Sedis, & Episcopatus semper maneat, per eam formulam, semper manere gratia, significatur.

8. Altera sententia multorum non minus certè probabilis, quàm præcedens, docet; ejusmodi concessionem his posterioribus formulis concessam, non expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, donec à successore, vel ejus Superiore positivè revocetur. Ratio, quæ simul solvit fundamentum oppositæ sententiæ est: quia, esto illud, donec voluero, donec mihi placuerit, ad meum beneplacitum, significet debere permanere volitionem, & beneplacitum concedentis, ut concessio perseveret; tamen jam permanet in casu nostro; eo ipso enim, quod non revocatur ejusmodi voluntas, seu beneplacitum, satis manet habitualiter, & morali modo; dum enim ego non retracto voluntatem aliquid faciendi, in illa voluntate satis persisto. Cum ergo concedens, qui è vita discessit, vel amotus est ab officio non retractaverit voluntatem, in eadem permanere dicendus est. Unde vides has posteriores formulas

donec voluero, &c.) tandem involvere formulas priores, seu cum illis coincidere, quæ dicebant (donec revocavero, &c.) lege Bordonum, & qui hanc nostram sententiam ex alio capite, quod hic non vacat Regularibus præferim, quando sine causa n. 60. sufficienti Episcopus apponit limitationes dictas (ad beneplacitum, &c.) quod etiam observat Diana, & innuit Delugo.

9. Objicies. In Cap. Si gratiosè, de rescriptis p. 6. Tr. 6. in 6. expressè habetur illud Axioma, Concessio gratia ad beneplacitum, spirat morte concedentis. Respondeo. Hoc Axioma multas habet limitationes, quas legere potes apud Menochium, & g. Bossium. In ceteras f. Bossium est illa, ut ejusmodi Pronunciatum sit verum in materia ambitiosa, & b restringibili. Dico ergo hoc Capitulum si gratiosè, non esse contra nos, illud enim expressè loquitur solum de materia multum restringibili, nempe de beneficiis vacaturis, quando sci- licet Pontifex concedit alicui gratiam, ut provideatur de Beneficiis, quæ vacabunt pro tempore, quo ipsi Pontifici beneplacitum erit, quæ concessio vult expressè, ut solum intelligatur de Beneficio vacaturo, dum viveret ipse Pontifex: non enim vult præjudicare successoribus, cui competit ferre Beneficia, quæ suo tempore vacant, & idem est in officiis temporalibus.

10. Denique concessa delegatio, seu potestas absolvendi, si à Superiore revocetur legitimè, perit, ut indicatum est, sed debet revocatio intimari ei, cui concessa dicta potestas fuerat. Unde si illi non intimaretur, sive per nuntium ad id destinatum, sive per edictum, licitè, & validè posset ille Sacerdos confessiones excipere, quia donec juridicè ipsi intimetur revocatio potestatis, semper potest probabiliter judicare, nondum sibi ejusmodi potestatem fuisse sublatam, ut ex communi sententia rectè Sanc. i probat. Quod si Superior licentiam revocaret, & item eam suo Delegato intimaret, sed revocatio communitè nesciretur, validè confessiones exciperet Sacerdos, licet illicitè, quia tunc adesset error communis, daps jurisdictionem, ut superius dictum est.